

**КОНТРОЛЬНИЙ ПИСЬМОВИЙ
ТВІР-РОЗДУМ
НА МОРАЛЬНО-ЕТИЧНУ
(ЧИ СУСПІЛЬНУ) ТЕМУ В
ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ СТИЛІ**

ЛЮДИНА МАЄ ПРАВО НА ВИБІР

Епіграф до уроку:

**Чини так, як велить тобі
обов'язок людини.**

Цицерон

Дослідження-характеристика

Прочитати народні вислови. З'ясувати, яких загальнолюдських і моральних цінностей людини вони стосуються.

- 1) Не шукай правди в інших, коли в тебе її немає!**
- 2) Брехня і приятеля робить ворогом.**
- 3) Не родись багатий та вродливий, а родись при долі та щасливий.**
- 4) Друзі пізнаються в біді.**
- 5) Добро роби скільки можеш, від того ніколи не занеможеш.**

Проблемна ситуація

- 1. Поміркувати, які морально-етичні проблеми хвилюють сучасних юнаків і дівчат.**
- 2. Сформулювати ці проблеми так, щоб їх можна було використати як заголовки майбутніх газетних заміток чи статей.**

Робота з пам'яткою

Пам'ятка «Як працювати над твором-роздумом на морально-етичну тему в публіцистичному стилі»

1. Продумайте послідовність викладу думок, складіть план майбутнього твору.

2. У вступі сформулюйте тезу (твердження), яку вам треба довести в основній частині твору.

3. Обґрунтовуючи твердження, використовуйте переконливі аргументи й докази, наводьте приклади.

Робота з пам'яткою

- 4.** Висловіть власне ставлення до порушеної у творі проблеми.
- 5.** Свої міркування ілюструйте відомими сентенціями, крилатими висловами, прислів'ями та приказками морально-етичної тематики.
- 6.** Використовуйте слова і сполучення слів, що пов'язують тезу й аргументи, аргументи й висновок: тому що, оскільки, тому, відтак, таким чином, отже та ін.
- 7.** Завершіть твір-роздум висновком у вигляді побажання, заклику, звернення чи поради.
- 8.** Дотримуйтеся вимог публіцистичного стилю (доречно вживайте риторично-питальні речення, вставні слова і словосполучення, звертання, багатозначну й експресивно-емоційну лексику тощо).

Таблиця 1

Публіцистичний стиль

Назви під-стилів	А. Стиль засобів масової інформації (газети, журнали, радіо, телебачення); Б. Художньо-публіцистичний; В. Науково-публіцистичний.
Сфера спілкування	Громадсько-політичне життя, суспільно-культурна, виробнича діяльність, навчання.
Жанри	Виступ, нарис, стаття, памфлет, фейлетон, есе.
Мета, призначення	Обговорення, пропаганда, сприяння, переконування, розв'язання проблем, вплив на чатача (слухача), спонукання до дій.
Ознаки	Поєднання логічності, доказовості, точності; емоційно-експресивна образність; використання художніх засобів; епітетів, метафор, порівнянь.
Мовні засоби	Суспільно-політична лексика; емоційно забарвлені слова;; риторичні запитання, вигуки, повтори; тон мовлення – пристрасний, оцінний (іронія, сарказм, гнів, захоплення); точність у позначенні дат, відтворенні подій, назв місцевостей, найменувань осіб; багатозначна образна лексика.

Таблиця 2.

Орієнтовний план.

- 1. Лише вільна людина має право на вибір**
- 2. Життя вимагає правильного рішення:**
 - а) розуміння і допомога батьків;**
 - б) життя письменників та літературних героїв – приклад для наслідування ;**
 - в) сучасний світ ставить нас перед нелегким вибором**
- 3. Робиш вибір – залишайся людиною.**

Складання твору-роздуму

Користуючись пам'яткою, скласти твір-роздум на тему:

- «Борімося за чистоту нашого міста»,
 - «Моє бачення ідеалу взаємин в сім'ї»
 - «І ми маємо право на власну думку»
 - «Взаєморозуміння між батьками і дітьми - основа щасливої сім'ї»
- критично оцінюючи факти і явища навколишньої дійсності.

Продемонструвати свою громадянську позицію.

Домашнє завдання

Скласти твір-роздум на додержуючись вимог публіцистичного
стилю.

- «Борімося за чистоту нашого міста»,
- « Моє бачення ідеалу взаємин в сім'ї »
- “І ми маємо право на власну думку”
- «Взаєморозуміння між батьками і дітьми -
основа щасливої сім'ї”

